

MOCIÓ PER IMPULSAR ESTRATÈGIES I MESURES PER REDUIR LA PRODUCCIÓ DE RESIDUS I MILLORAR ELS NIVELLS I LA QUALITAT DE LA RECOLLIDA SELECTIVA EN EL MARC DE L'ESTRATÈGIA CATALANA RESIDU ZERO.

ESQUERRA REPUBLICANA

Exposició de motius

Un dels reptes que se'ns plantegen com a societat és què fer amb l'enorme quantitat de residus que genera aquest sistema basat en un consumisme depredador i voraç.

El problema dels residus, la seva gestió i tractament, i els elevats costos ambientals, socials i econòmics que suposen, ens obliguen a pensar que possiblement cal fer un pas endavant i replantejar-nos l'actual model imperant, que ens porta a llençar els residus en una bossa, dipositar-la dins la gran boca d'un contenidor que tot s'ho empassa i oblidar-nos completament de les nostres deixalles, que per art de màgia han desaparegut del nostre davant, sense importar-nos on i com acabaran. La sostenibilitat i la cura del medi ambient són un compromís ineludible que requereix necessàriament superar el model actual.

Si observem la bossa tipus d'una llar catalana, veurem que més del 70% dels residus que generem es poden reutilitzar, reciclar o compostar sense problemes, i que per tant mai haurien d'arribar a un abocador o incineradora. No obstant, la mitjana catalana de recollida selectiva se situa al voltant del 40%, una xifra molt pobra que ens porta a reflexionar sobre què està fallant en la nostra societat, amb un sistema de gestió de residus on s'aboquen milions i milions de diner públic en la gestió i recollida de residus i en campanyes publicitàries i de comunicació, però que amb dades a la mà es demostra com un fracàs absolut. Actualment, de fet, és un dels serveis públics en què l'Ajuntament de Calafell hi destina més recursos.

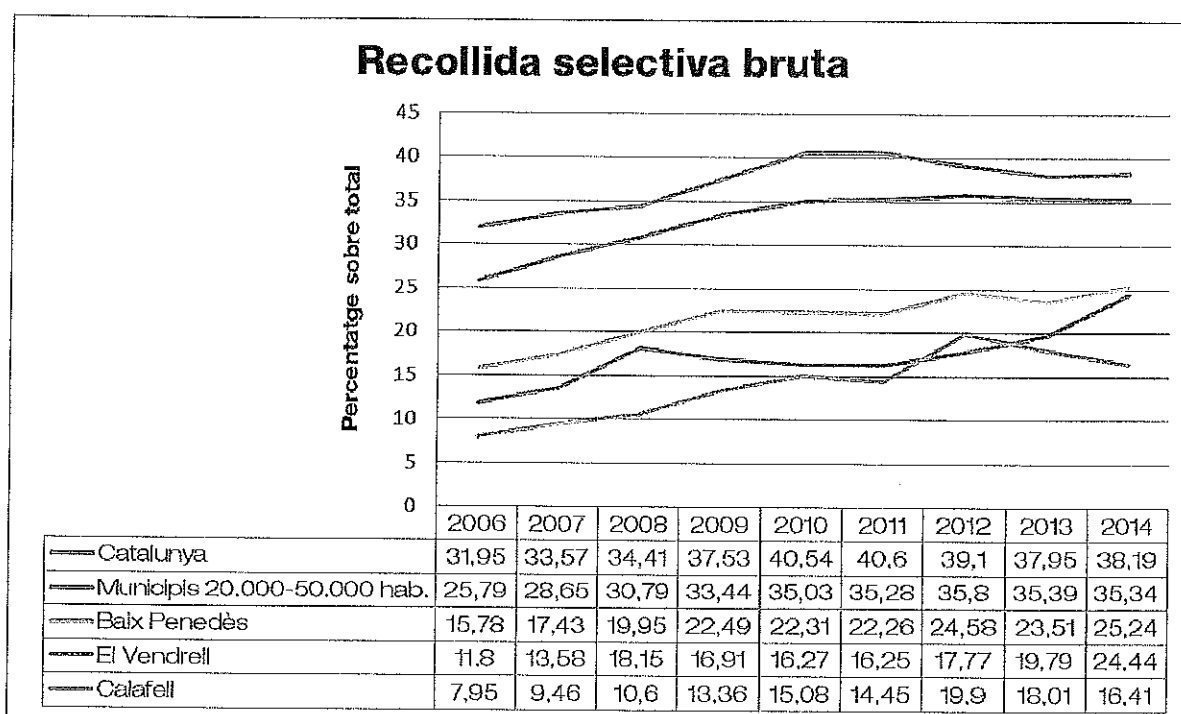
Situació del reciclatge i la generació de residus a Calafell¹

Calafell ha generat en els últims anys una mitjana de més de 17.000 tones de residus anuals. L'any 2014 (últim any amb dades disponibles), Calafell se situa entre el 5% de municipis de Catalunya amb menor percentatge de recollida selectiva. La recollida selectiva se situa en un 16,41%, una dada que contrasta amb la d'altres municipis catalans, com és el cas de Matadepera (90%), Tiana (86%), Sant Sadurní d'Anoia (79%), Manlleu (71%) o Girona (46%), i que es troba molt lluny del 60% que estableix l'Agència de Residus de Catalunya al Programa General de Prevenció i Gestió de Residus i Recursos de Catalunya per al 2020. Paral·lelament, el municipi s'ubica entre el 10% de municipis amb una major generació de residus per habitatge i any.

En el gràfic següent es pot observar com en els últims anys Calafell s'ha caracteritzat per unes taxes extremadament baixes de recollida selectiva. Durant el període 2006-2014, la mitjana catalana sempre ha doblat la calafellenca. Aquesta tendència, però,

¹ Totes les dades que se citen han estat obtingudes de l'Agència de Residus de Catalunya.
<http://estadistiques.arc.cat/ARC/>

també la constatem quan comparem les dades del municipi amb les del seu àmbit geogràfic més proper, la comarca del Baix Penedès.

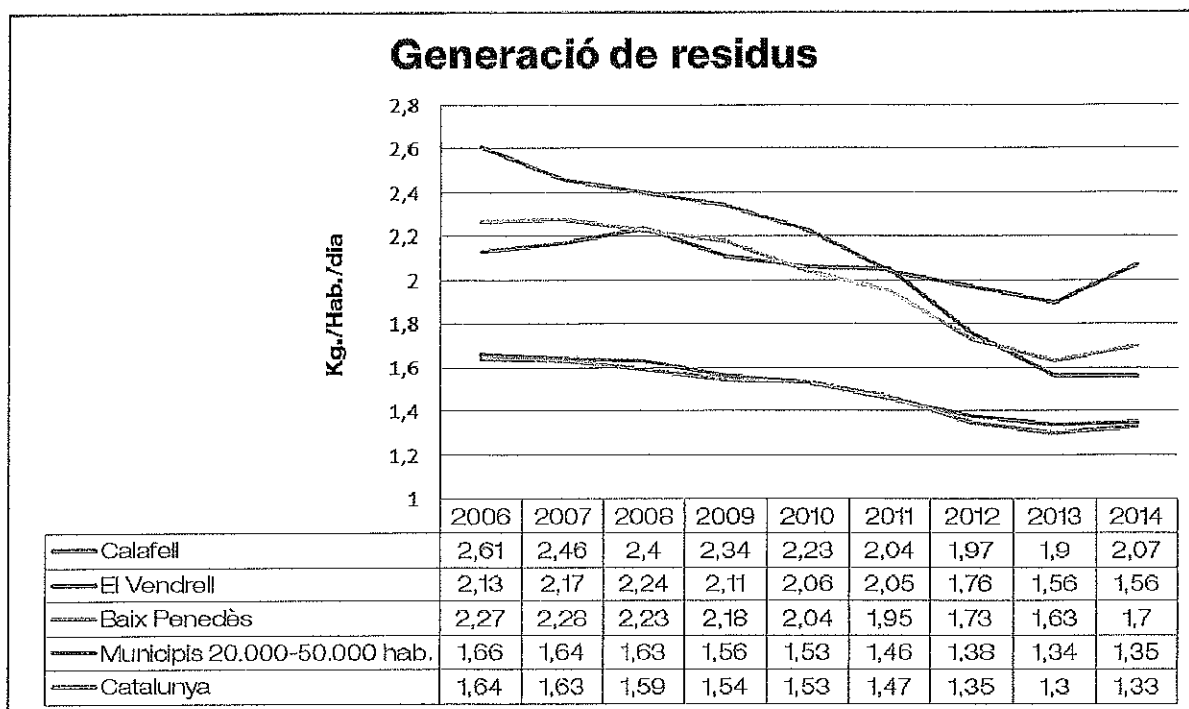

Font: elaboració pròpia a partir de dades de l'Agència de Residus de Catalunya.

Una altra forma d'aproximar-nos a aquesta problemàtica és comparant Calafell amb municipis amb unes característiques demogràfiques similars. En el gràfic es mostren les dades de recollida selectiva dels municipis catalans amb una població entre 20.000 i 50.000 habitants. Per gairebé la pràctica totalitat dels anys de la mostra, Calafell presenta xifres que no arriben al 50% de la mitjana. Fins i tot en el cas del Vendrell, en la pràctica totalitat dels anys el municipi veí presenta unes xifres més elevades, una tendència que s'ha accentuat des del 2012, moment a partir del qual Calafell demostra una reducció important en el percentatge de recollida selectiva. En termes ordinals, la situació encara és més preocupant. Entre la quarantena de municipis d'entre 20.000 i 50.000 habitants, Calafell ocupa el quart lloc per la cua quant a recollida selectiva.

En termes generals, podem observar com en l'últim decenni el municipi de Calafell ha estat incapaç de superar l'escletxa de reciclatge que el separa tant de la mitjana catalana com dels àmbits poblacionals equiparables. L'any 2006 la situació era molt dolenta; el 2014 ho segueix sent. En xifres absolutes, ha multiplicat els percentatges de recollida selectiva, si bé en un context en què arreu del país s'han produït avenços importants al respecte. En conseqüència, des d'un punt de vista relatiu, la situació del municipi en comparació amb els seus homòlegs s'ha mantingut pràcticament inalterada. Calafell segueix estant a la cua pel que fa a recollida selectiva de residus.

La situació és força semblant en l'àmbit de la generació de residus. En el següent gràfic s'aprecien els elevats valors del municipi en comparació amb la mitjana catalana, però també pel que fa a la comarca del Baix Penedès i els municipis d'entre 20.000 i 50.000 habitants. Les diferències s'han mitigat durant el període 2006-2014, si bé de forma clarament insuficient. L'any 2014, Calafell produeix un 56% més de residus per habitatge que la mitjana catalana, un 53% més que els municipis d'entre 20.000 i 50.000 habitants i se situa entre 20 i 30 punts percentuals per sobre de la comarca del Baix Penedès i del Vendrell, respectivament. En termes ordinals, Calafell és un dels cinc municipis d'entre 20.000 i 50.000 habitants amb una major generació de residus per habitatge.

Font: elaboració pròpia a partir de dades de l'Agència de Residus de Catalunya.

Una última forma comparativa d'aproximar-nos a la situació de Calafell és observar què succeeix en municipis turístics amb una taxa de població estacional semblant a la de Calafell. L'Institut d'Estadística de Catalunya (IDESCAT) facilita aquestes dades mitjançant l'indicador de Persones en Equivalència a Temps Complet Anual (ETCA)², una fórmula de càlcul del nombre de persones que hi ha en un municipi en mitjana anual, computant no només els empadronats sinó també aquelles persones que hi passen algun període de temps (en el cas de Calafell, essencialment turistes). Contrastant aquestes dades amb les que ofereix l'Agència de Residus de Catalunya podem observar com Vilaseca, Salou, Calonge o Calella, municipis amb poblacions estacionals (en termes percentuals) semblants o superiors a les de Calafell, disposen per a l'any 2014 d'uns índex de recollida selectiva que superen amb escreix els de Calafell, situant-se tots ells per sobre del 30%. Val a dir, però, que les dades demostren una molta menor elasticitat quant a la generació de residus, i Calafell se situa en la mitjana dels seus homòlegs ETCA.

Les conseqüències d'aquest baix reciclatge no són només ambientals (enviem una gran quantitat de residus a l'abocador, amb el malbaratament de recursos que això representa i l'impacte ambiental que genera, principalment pel que fa al canvi climàtic), sinó també econòmiques: més residus enviats a tractament finalista representen més costos per a l'ajuntament i menys ingressos provinents de la valorització de materials. Cal tenir en compte que la recollida i tractament de residus representa una de les partides més importants de l'Ajuntament. L'any 2015 va suposar prop de tres milions d'euros.

Marc normatiu

La Directiva Marc de Residus 2008/98/CE³ estableix els objectius de reciclatge i de reutilització per a l'any 2020 situant en un 50% tots els residus domèstics i assimilables de paper, plàstic, metalls i vidre.

² <http://www.idescat.cat/pub/?geo=mun%3A430379&id=epe>

³ Publicada al Diari Oficial de la Unió Europea, el 22 de novembre 2008.

El Parlament de Catalunya, en execució de diverses directives europees anteriors, va aprovar la Llei 9/2008 del 10 de juliol, sobre finançament de les infraestructures de residus i els canons sobre la disposició del rebuig, que modifica la Llei 16/2003 reguladora dels residus. Aquesta normativa⁴ afecta els municipis en una doble direcció: han de millorar i ampliar la recollida selectiva i el tractament dels residus a l'horitzó 1 de gener de 2010 d'acord amb allò determinat al Programa de Gestió de Residus Municipals de Catalunya 2007-2012 (PROGREMIC), elaborat per l'Agència Catalana de Residus.

El PROGREMIC determinava unes línies d'actuació per al període 2007-2012.

El programa, basat en principis com el de la participació, la proximitat i la suficiència, la responsabilitat del productor o la proporcionalitat entre els costos de gestió i la quantitat de residus gestionats tenia com a objectius, entre d'altres, els següents:

- Fomentar una bona recollida selectiva en origen, com a estratègia per a obtenir materials de qualitat que tinguin sortida en el mercat del reciclatge.
- Potenciar especialment la gestió i recollida selectiva en origen de la fracció orgànica dels residus municipals.
- Potenciar les recollides comercials en origen.
- Potenciar un veritable mercat de reciclatge, sota els criteris de suficiència i proximitat.
- Reduir l'abocament final, especialment de fracció biodegradable i materials recuperables.
- Incorporar a les persones en les actuacions de gestió de residus, maximitzant la implicació i coneixements de la població i els gestors.

Actualment es troba en fase final d'aprovació el Programa de Prevenció i Gestió de Residus i Recursos de Catalunya (PRECAT20)⁵ el qual, elaborat també per l'Agència Catalana de Residus, pretén treballar en la mateixa línia que el PROGREMIC.

L'objectiu principal del programa per a l'any 2020 és determinar l'estratègia d'actuació de la Generalitat de Catalunya en matèria de prevenció i de gestió de residus, sota la perspectiva de contribuir a l'obtenció i a l'ús eficient dels recursos i afavorint el desenvolupament d'una economia circular i baixa en carboni, que alhora sigui competitiva i generadora de noves activitats. 149 accions són les que pretenen assolir els següents objectius estratègics:

- Potenciar la visió dels residus com a recursos.
- Contribuir, des d'una perspectiva de cycle de vida, i en el marc de la política energètica, a la lluita contra el canvi climàtic i altres impactes associats a la gestió de residus i a l'ús de recursos.
- Reduir la generació de residus, impulsant la prevenció i particularment la reutilització.
- Fomentar la preparació per a la reutilització de residus.
- Incrementar la valorització del conjunt de residus, particularment la valorització material, des d'una òptica de l'economia circular i baixa en carboni.
- Suprimir progressivament la disposició de residus valoritzables.
- Fer transparent i sostenible econòmicament la gestió de residus.

⁴ Actualment, Decret Legislatiu 1/2009, de 21 de juliol, del text refós de la Llei de residus.

⁵ http://residus.gencat.cat/ca/ambits_dactuacio/planificacio/

És per tot això que des dels grup municipal d. ESQUERRA REPUBLICANA proposem al Ple Municipal de l'Ajuntament de Calafell, l'adopció dels següents ACORDS:

1. Adherir-se l'Estratègia Catalana Residu Zero
2. Sol·licitar a l'Estratègia Catalana Residu Zero, formar part la Xarxa de Municipis de l'Estratègia Catalana Residu Zero.
3. Assolir l'any 2020 els índex de recollida selectiva i generació de residus que estableix l'ECRZ
 - 3.1.- Producció: Màxim 1,20 kg/hab/dia
 - 3.2.- Recollida selectiva mínim 70%
4. Promoure i participar en l'Estratègia Catalana Residu Zero i compartir les bones pràctiques amb els altres municipis de la xarxa.
5. Fer difusió del concepte Residu Zero tant a dins com a fora del municipi, perquè la societat el conegui, el compregui, i participi dels seus objectius.
6. Comprometre's a desenvolupar accions locals de prevenció de residus i de reducció de la fracció resta que concretin els objectius generals de l'Estratègia Catalana Residu Zero.

7. Sol·licitar a ECOBP que en el termini màxim de 6 mesos elabori un estudi per implantar la recollida "porta a porta" comercial de les fraccions orgànica, envasos lleugers, paper i cartró, vidre i fracció resta a tots els comerços i grans generadors del municipi de Calafell que contempli la implantació d'una taxa justa en la qual cada establiment pagui en funció del tipus i la quantitat de residus que generi. Aquest estudi haurà de contemplar també la proposta d'implantació de la recollida comercial i la campanya de comunicació i informació que s'hauria de fer en el cas que l'Ajuntament de Calafell, un cop fet l'estudi i analitzada la seva viabilitat tècnica i econòmica, decidís fer-ne la implantació.
8. Sol·licitar a ECOBP que en el termini màxim de 6 mesos elabori un estudi per implantar dues proves pilot de recollida "porta a porta" de les fraccions orgànica, envasos lleugers, paper i cartró, vidre i fracció resta a les zones següents:
 - 8.1- Zona que engloba a Miramar Residencial, Calafell, Calafell Sud - Oest, Calafell Residencial i Vilarenc (Zona compresa entre la Carrerada d'en Ralet, la via del tren, la carretera de l'estació, la carretera de Bellvei i la C-31)
 - 8.2.- Mas Romeu

9.- Sol·licitar a EcoBP un estudi, en un termini màxim de 6 mesos, de la contenització existent (disponibilitat de contenidors per a la recollida selectiva) i modificar, si s'escau, el nombre i ubicació dels contenidors per tal que cap ciutadà s'hagi de desplaçar més de 100 metres per dipositar els residus de forma selectiva.

10.- Realitzar una campanya informativa sobre la gestió de residus, en què s'informi als veïns de la situació actual (resultats, cost del servei, etc.) i dels mitjans que l'Ajuntament posa a disposició dels veïns per tal de facilitar el reciclatge dels residus.

11.- Instal·lar materials informatius a les àrees d'aportació de residus (àrees de contenidors), per tal que els ciutadans sàpiguen clarament què va a cada contenidor

12.- Sol·licitar a l'Ajuntament la documentació de la situació contractual de la recollida de brossa a Calafell.

.- Notificar aquests acords a la Fundació per a la Prevenció de Residus i Consum Responsable com a secretaria de l'Estratègia Catalana Residu Zero, al Consell Comarcal del Baix Penedès, a EcoBP, a l'Agència de Residus de Catalunya i al Departament de Territori i Sostenibilitat de la Generalitat de Catalunya.

Calafell, 30 d'agost de 2016

Jacob Balaguer Mestre

Portaveu del grup municipal d-Esquerra Republicana de Calafell

ESQUERRA REPUBLICANA DE CALAFELL

MOCIÓ PER LA REDACCIÓ D' UN PLA DE MANDAT PEL MUNICIPI DE CALAFELL

EXPOSA

La complicada situació política actual al municipi de Calafell fa que moltes d'aquelles necessitats i reivindicacions quotidianes, sovint saturin , funcionin sota mínims, s'allarguin amb el temps, i fins i tot no s'arribin a assolir, amb el conseqüent perjudici per a tots els ciutadans.

Donat que l'actual consistori esta compostat per un ampli ventall de partits , els quals es varen presentar amb un objectiu comú , que era el de treballar pel seu municipi aportant tot l'esforç necessari per millorar i fer de Calafell un municipi pròsper .

Atès que actualment podem aportar quelcom als propers pressupostos per fer realitat totes aquestes necessitats del nostre municipi ,

PROPOSA AL PLE L'ADOPCIÓ DEL SEGÜENT ACORD:

1. Crear una taula de treball on hi siguin representats tots els grups municipals i regidors.
- 2- Elaborar un mínim pla de mandat pels propers anys de legislatura.
- 3-Elaborar un full de ruta pels propers vuit anys , amb un compromís ferm pel seu compliment.
- 4- Comprometre'ns en un termini de dos mesos a fer públic el nostre compromís pel municipi de Calafell .

JACOB BALAGUER MESTRE

PORTAVEU D' ESQUERRA REPUBLICANA

AJUNTAMENT DE CALAFELL

Oficina: Calafell Platja
Data...: 30-08-2016 11:27
Registre: 2016 / 28726

Registre General d'Entrada

secretaria / cc municipal